

Brusel 16. května 2022
(OR. fr)

8576/22

LIMITE

TELECOM 173
JAI 553
COPEN 145
CYBER 141
DATAPROTECT 115
EJUSTICE 47
COSI 108
IXIM 101
ENFOPOL 220
FREMP 83
RELEX 541
MI 321
COMPET 269
CODEC 570

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	8115/20
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci) a mění určité legislativní akty Unie – zpráva o pokroku

I. ÚVOD

1. Dne 21. dubna 2021 přijala Komise návrh nařízení, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (dále jen „akt o umělé inteligenci“)¹.

¹ Dokument 8115/21.

2. Cílem návrhu Komise založeného na článcích 114 a 16 Smlouvy o fungování EU je zajistit, aby systémy umělé inteligence (systémy UI) uváděné na trh Unie a používané v Unii byly bezpečné a aby byly v souladu se stávajícími právními předpisy v oblasti základních práv a hodnot Unie, zaručit právní jistotu s cílem usnadnit investice a inovace v oblasti umělé inteligence, zlepšit správu a účinné vymáhání stávajících právních předpisů v oblasti základních práv a bezpečnosti a usnadnit rozvoj jednotného trhu pro zákonné, bezpečné a důvěryhodné aplikace umělé inteligence a zároveň zamezit roztříštěnosti trhu.
3. V Evropském parlamentu byly v souladu s postupem společných schůzí výborů podle článku 58 jmenovány jako věcně příslušné výbory Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO) a Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE). Byli jmenováni dva spoluzpravodajové: Brando BENIFEI (S&D, Itálie) z Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a Dragoș Tudorache (Renew, Rumunsko) z Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Kromě těchto dvou výše uvedených výborů byly jako přidružené výbory jmenovány Výbor pro právní záležitosti (JURI), Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) a Výbor pro kulturu a vzdělávání (CULT). Spoluzpravodajové zveřejnili návrh zprávy dne 20. dubna 2022.
4. Evropský hospodářský a sociální výbor a Evropský výbor regionů byly ohledně návrhu konzultovány a formální žádosti o stanoviska byly oběma institucím zaslány dne 15. června 2021 a 24. června 2021. Evropský hospodářský a sociální výbor vydal stanovisko k návrhu dne 22. září 2021² a Evropský výbor regionů vydal stanovisko následně dne 2. prosince 2021³.

² [Stanovisko EHSV k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci \(akt o umělé inteligenci\) a mění určité legislativní akty Unie.](#)

³ [Evropský výbor regionů: Evropský přístup k umělé inteligenci – akt o umělé inteligenci \(revidované stanovisko\).](#)

5. Dne 18. června 2021 vydaly Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB) a evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ) k návrhu společné stanovisko⁴.
6. Evropská centrální banka (ECB) byla požádána, aby poskytla své stanovisko k některým aspektům návrhu, které spadají do její pravomoci nebo za něž nese odpovědnost. Formální žádost zaslala Rada dne 3. listopadu 2021. ECB vydala stanovisko dne 29. prosince 2021 a předložila jej Pracovní skupině pro telekomunikace a informační společnost (dále jen „Pracovní skupina pro telekomunikace“) dne 10. února 2022.

II. ČINNOST V RÁMCI RADY

7. V rámci Rady byl návrh posouzen v Pracovní skupině pro telekomunikace. Pracovní skupina pro telekomunikace zahájila projednávání návrhu během portugalského předsednictví na několika zasedáních a seminářích konaných mezi dubnem a červnem 2021.
8. Pracovní skupina pro telekomunikace pokračovala v analýze návrhu během slovinského předsednictví na několika zasedáních a seminářích. Díky tomuto úsilí Komise podrobně představila celé znění navrhovaného nařízení a delegace jej předběžně projednaly. Slovinské předsednictví dále uspořádalo půldenní neformální zasedání Rady ministrů pro telekomunikace, které se zabývalo výhradně návrhem aktu o umělé inteligenci, na němž ministři potvrdili, že podporují horizontální přístup k regulaci umělé inteligence zaměřený na člověka. Na základě písemných připomínek delegací nakonec slovinské předsednictví vypracovalo první částečný kompromisní návrh týkající se článků 1 až 7 a příloh I až III návrhu aktu o umělé inteligenci a předložilo jej delegacím na zasedání Pracovní skupiny pro telekomunikace dne 30. listopadu 2021.

⁴ [EDPB-EIOÚ Společné stanovisko 5/2021](#).

9. Francouzské předsednictví zahájilo svou práci diskusí o částečném kompromisním návrhu vypracovaném slovinským předsednictvím, která proběhla na zasedání Pracovní skupiny pro telekomunikace dne 11. ledna 2022. Francouzské předsednictví poté rozpracovalo následující části prvního kompromisního návrhu s přihlédnutím k písemným připomínkám a formulačním návrhům předloženým delegacemi ještě během slovinského předsednictví (k článkům 8 až 29 a příloze IV), jakož i k písemným připomínkám a formulačním návrhům ke zbývajícimu textu (články 30 až 85 a přílohy V–IX), jež většina delegací předložila na konci ledna 2022. V rámci této činnosti francouzské předsednictví vypracovalo řadu částečných kompromisních znění týkajících se článků 8 až 85, jakož i příloh a bodů odůvodnění, jež byla předložena a projednána na zasedáních Pracovní skupiny pro telekomunikace ve dnech 18. ledna 2022, 10. a 22. února 2022, 10. a 22. března 2022, 28. dubna 2022 a 5., 10. a 17. května 2022. S cílem reagovat na konkrétní obavy odborníků v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí navíc francouzské předsednictví přepracovalo některá ustanovení týkající se této oblasti v celém návrhu nařízení. Tato ustanovení byla následně předložena a projednána na zasedání Pracovní skupiny pro telekomunikace dne 7. dubna 2022, pořádaném společně s odborníky v oblasti SVV. **Francouzské předsednictví dokončilo proces přípravy prvního kompromisního návrhu Rady týkajícího se aktu o umělé inteligenci.**
11. Francouzské předsednictví dále dne 24. října 2022 požádalo delegace zasedající v Pracovní skupině pro telekomunikace, aby předložily písemné připomínky a formulační návrhy k přepracovaným článkům 40 až 55a s cílem zahájit práci na druhém částečném kompromisním znění návrhu. Do konce svého funkčního období má francouzské předsednictví v úmyslu podrobněji analyzovat připomínky k článkům 53 až 55a (Opatření na podporu inovací) a předložit druhé částečné kompromisní znění týkající se těchto článků k projednání na některém z posledních zasedání Pracovní skupiny pro telekomunikace v červnu 2022.

12. Pokud jde o podstatu návrhu, francouzské předsednictví s ohledem na použitelnost jiných příslušných právních předpisů relevantních pro vývoj a používání umělé inteligence v EU, jako například obecného nařízení o ochraně osobních údajů, právních předpisů EU o ochraně spotřebitele atd., zrevidovalo znění s cílem nalézt rovnováhu mezi nezbytnou ochranou bezpečnosti a základních práv a potřebou podporovat růst, konkurenceschopnost a inovace tím, že zúčastněným stranám poskytne jasná a přiměřená pravidla podporující vývoj etické a odpovědné umělé inteligence v EU.

Konkrétněji se francouzské předsednictví v části prvního kompromisního návrhu, kterou přepracovávalo (články 8 až 85 a přílohy IV až IX), zabývalo těmito otázkami:

a) **Požadavky na vysoce rizikové systémy UI**

13. Řada požadavků na vysoce rizikové systémy UI stanovených v hlavě III kapitole 2 návrhu byla vyjasněna a upravena tak, aby byly pro zúčastněné strany méně přísné nebo méně zatěžující, například pokud jde o kvalitu údajů nebo technickou dokumentaci, kterou by měly vypracovat malé a střední podniky, aby prokázaly, že jejich vysoce rizikové systémy UI jsou v souladu s těmito požadavky.
14. Francouzské předsednictví dále v revidovaném znění uznalo, že některé požadavky by mohly být navzájem neslučitelné, což by mohlo vyžadovat kompromisy během provádění, například pokud jde o přesnost a spolehlivost či ochranu soukromí (minimalizace údajů) nebo spravedlnost. Tímto uznáním by měla být zajištěna určitá míra flexibility pro poskytovatele vysoce rizikových systémů UI při zavádění jejich systémů řízení rizik.

Francouzské předsednictví rovněž upřesnilo, na které druhy rizik se vztahují ustanovení o řízení rizik, aby bylo zajištěno, že poskytovatelé budou povinni řešit pouze rizika spojená s vývojem systémů UI, v souvislosti s kterými mohou přijmout přiměřená a realistická opatření.

b) Povinnosti různých aktérů v hodnotovém řetězci UI

15. Vzhledem ke skutečnosti, že systémy UI jsou vyvíjeny a distribuovány prostřednictvím složitých hodnotových řetězců, kde hranice mezi různými aktéry nejsou vždy jasně vymezeny, provedlo francouzské předsednictví několik změn, jimiž se vyjasňuje rozdělení odpovědností a rolí, aby lépe odrážely realitu koncipování systému UI, jeho uvádění na trh nebo jeho provozování. Revidované znění například obsahuje dodatečná ustanovení, která umožňují účinnější spolupráci mezi poskytovateli a uživateli. Cílem je rovněž vyjasnit vztah mezi povinnostmi podle navrhovaného aktu o umělé inteligenci a povinnostmi, které již existují podle jiných právních předpisů, jako je například obecné nařízení o ochraně osobních údajů.
16. Francouzské předsednictví se dále domnívá, že je důležité ve znění jasněji stanovit situace, kdy jsou odpovědnosti poskytovatele povinni převzít jiní aktéři v hodnotovém řetězci.

c) Posuzování souladu, prosazování a správa

17. S cílem reagovat na obavy ohledně příliš složitého rámce pro zajištění souladu, jak je navržen v aktu o umělé inteligenci, francouzské předsednictví objasnilo a zjednodušilo některá ustanovení týkající se postupů posuzování souladu, které mají být dodrženy u každého typu vysoce rizikového systému UI, přičemž zachovalo klíčové prvky přístupu navrženého Komisí na základě právních předpisů týkajících se nového legislativního rámce.
18. Francouzské předsednictví rovněž pozměnilo ustanovení o dozoru nad trhem tak, aby byla účinnější a snadněji proveditelná, přičemž zohlednilo potřebu zajmout v tomto ohledu přiměřený přístup.

19. Francouzské předsednictví rovněž podstatně změnilo ustanovení týkající se rady pro umělou inteligenci (dále jen „rada“) s cílem zajistit větší autonomii a posílit její úlohu v struktuře správy aktu o umělé inteligenci. Složení rady bylo změněno tak, aby zahrnovalo zástupce členských států a nezávislé odborníky, přičemž předseda je vybírán ze zástupců členských států. Rada bude hrát významnější úlohu při jednotném uplatňování aktu o umělé inteligenci tím, že bude Komisi poskytovat poradenství a doporučení, například ohledně potřeby změnit přílohy I a III, a bude vydávat stanoviska k celé řadě otázek souvisejících s uplatňováním aktu o umělé inteligenci. Na základě změn provedených francouzským předsednictvím bude rada navíc rovněž usnadňovat spolupráci s příslušnými orgány, expertními skupinami a sítěmi EU v záležitostech souvisejících s aktem o umělé inteligenci.
20. Obecněji francouzské předsednictví zjednodušilo strukturu správy odstraněním konceptu orgánu dohledu na vnitrostátní úrovni, čímž členským státům poskytlo větší flexibilitu při určování subjektů pověřených koordinací a prováděním aktu o umělé inteligenci. Ze stejných důvodů francouzské předsednictví rovněž prodloužilo lhůty, ve kterých by členské státy měly provést ustanovení týkající se zavedení struktury správy.
21. Vzhledem k nové a složité povaze navrhovaného aktu o umělé inteligenci a s cílem reagovat na potřebu podpořit provádění tohoto nařízení se francouzské předsednictví rozhodlo doplnit nový článek, kterým se Komisi ukládá povinnost vypracovat pokyny k uplatňování tohoto nařízení se zaměřením na otázky, jako je například uplatňování požadavků na vysoce rizikové systémy UI, zakázané postupy v oblasti umělé inteligence a praktické provádění ustanovení o podstatných změnách. Ve znění se rovněž upřesňuje, že o tyto pokyny by mohly požádat jak členské státy, tak rada, nebo že by mohly být vypracovány z podnětu Komise.

22. V neposlední řadě byly sníženy sankce za porušení ustanovení navrhovaného aktu o umělé inteligenci pro malé a střední podniky a začínající podniky s cílem zohlednit jejich význam v ekosystému umělé inteligence a jejich specifická omezení.

d) Ustanovení týkající se donucovacích orgánů

23. S cílem zohlednit specifika a zvláštní omezení donucovacích orgánů provedlo francouzské předsednictví řadu změn ustanovení týkajících se používání systémů umělé inteligence pro účely vymáhání práva. Zejména byly zpřesněny některé související definice, jako je „systém biometrické kategorizace“, „systém biometrické identifikace“ a „systém biometrické identifikace v reálném čase“, aby se upřesnilo, na které situace by se vztahoval zákaz uvedený v čl. 5 odst. 1d a na jaké případy použití by se tento zákaz nevztahoval. Byly rovněž provedeny některé změny ustanovení uvedených v čl. 5 odst. 1d a 5a s cílem vyjasnit jejich oblast působnosti a uvést znění do souladu s terminologií používanou v příslušných právních předpisech Unie v oblasti spravedlnosti a prosazování práva.
24. Kromě toho bylo s cílem poskytnout donucovacím orgánům větší flexibilitu ve zvláště naléhavých případech doplněno nové ustanovení, kterým se má těmto orgánům umožnit zpětně požádat o povolení dočasně se odchýlit od postupů posuzování souladu, pokud jde o vysoce rizikové systémy UI. V kompromisním návrhu se rovněž stanoví výjimka z povinností transparentnosti pro uživatele systémů umělé inteligence používaných k rozpoznávání emocí, které jsou zákonem povoleny v rámci vyšetřování trestných činů.
25. V neposlední řadě obsahuje kompromisní návrh řadu drobných změn, jejichž cílem je zajistit větší flexibilitu při používání vysoce rizikových systémů UI donucovacími orgány, například pokud jde o informace, které by měly být zaznamenávány v souvislosti s jejich vysoce rizikovými systémy UI v databázi EU, nebo pokud jde o povinnosti týkající se důvěrnosti informací uchovávaných těmito orgány.

e) **Umělá inteligence pro všeobecné použití**

24. Francouzské předsednictví zrevidovalo ustanovení týkající se systémů umělé inteligence pro všeobecné použití s cílem lépe vyvážit požadavky a povinnosti mezi poskytovateli těchto systémů a poskytovateli vysoce rizikových systémů UI, kteří je mohou používat. Podmínky pro uvádění těchto systémů na trh EU byly uvedeny do souladu s celkovým cílem návrhu aktu o umělé inteligenci, jímž je posílit důvěru v umělou inteligenci a podpořit konkurenceschopný, odpovědný a etický trh s umělou inteligencí v EU. Cílem těchto změn je zajistit spravedlivé rozdělení odpovědnosti a rovné podmínky v rámci celého hodnotového řetězce umělé inteligence.

f) **Opatření na podporu inovací**

25. S cílem vytvořit právní rámec, který bude příznivější pro inovace a obtojí i v budoucnu, francouzské předsednictví podstatně změnilo ustanovení týkající se opatření na podporu inovací. Zaprvé bylo upřesněno, že experimentální regulační prostředí umělé inteligence, jež mají vytvářet kontrolované prostředí pro vývoj, testování a validaci inovativních systémů UI pod přímým dohledem a podle pokynů příslušných vnitrostátních orgánů, by měla umožňovat i testování inovativních systémů UI v reálných podmínkách. Za druhé, byla doplněna nová ustanovení, která za určitých podmínek umožňují testování systémů umělé inteligence v reálných podmínkách bez dohledu. V obou případech se ve znění upřesňuje, jak mají být tato nová pravidla vykládána ve vztahu k jiným stávajícím odvětvovým právním předpisům týkajícím se experimentálních regulačních prostředí. S cílem snížit administrativní zátěž pro malé inovativní podniky se v kompromisním znění navíc stanoví zvláštní výjimka, na základě které budou mikropodniky (podle definice EU) osvobozeny od povinnosti zavést systém řízení kvality, který byl u těchto aktérů identifikován jako jeden z hlavních nákladů.

III. HLAVNÍ NEVYŘEŠENÉ OTÁZKY

26. Kromě hlavních otázek řešených v kompromisním návrhu a nastíněných výše označilo francouzské předsednictví následující body za další otázky, které budou vyžadovat podrobnější analýzu během dalších jednání o návrhu:

a) **Definice systému umělé inteligence a klasifikace systémů UI představujících vysoké riziko**

27. Některé členské státy se stále domnívají, že definice systému umělé inteligence je nejednoznačná a příliš široká a nestanoví dostatečně jasná kritéria pro odlišení umělé inteligence od tradičnějších softwarových systémů. Existují rovněž pochybnosti ohledně klasifikace systémů umělé inteligence představujících vysoké riziko na základě obecné formulace návrhu, což vyvolává obavy, že by tento přístup mohl zahrnovat i neškodné systémy UI, u nichž není pravděpodobné, že by způsobily závažné porušování základních práv nebo jiná významná rizika. Tyto otázky jsou důležité pro celkovou koncepci aktu o umělé inteligenci a budou vyžadovat další jednání.

b) **Úprava rámce správy**

28. Některé delegace navrhovaly, že by mohl být upraven rámec správy, přičemž uváděly, že by mohlo být omezeno příliš decentralizované uplatňování na vnitrostátní úrovni v kyberprostoru. Mohlo by být užitečné analyzovat, zda by rámec správy, jak je v současnosti navržen, mohl být alespoň částečně přepracován s cílem zohlednit tyto obavy.

c) **Další upřesnění ustanovení týkajících se donucovacích orgánů**

29. Ačkoli některé delegace vyzývaly k vytvoření samostatného právního nástroje nebo alespoň samostatné kapitoly v návrhu aktu o umělé inteligenci, jež by zohlednily zvláštní potřeby některých veřejných orgánů v oblasti prosazování práva, migrace, azylu nebo finančního vyšetřování, ukazuje se, že převážná většina členských států podporuje stávající horizontální přístup návrhu aktu o umělé inteligenci. Ačkoli výslovné vyloučení národní bezpečnosti z oblasti působnosti návrhu získalo širokou podporu, některé delegace se i nadále domnívají, že je nezbytné další upřesnění pojmu národní bezpečnosti, aby se vyjasnilo, co je vyloučeno a co nikoli. Kromě toho by další analýza a rozpracování mohly vyžadovat různá zvláštní ustanovení týkající se donucovacích orgánů, která byla částečně přepracována francouzským předsednictvím, například ustanovení týkající se zakázaných systémů umělé inteligence a výjimek stanovených v článku 5, u nichž některé členské státy požadovaly přísnější opatření, zatímco jiné vyjádřily podporu tomu, aby používání umělé inteligence donucovacími orgány bylo méně omezeno zákazy a klasifikací jako vysokého rizika.

d) **Přenesení pravomocí na Komisi**

30. Ustanovení o možnosti aktualizovat seznam technik a přístupů umělé inteligence uvedený v příloze I a ustanovení o aktualizaci seznamu vysoce rizikových systémů UI uvedený v příloze III mohou vyžadovat další úpravy. V současnosti se v nich stanoví, že Komise je povinna pravidelně předkládat Evropskému parlamentu a Radě zprávu o posouzení nezbytnosti takových změn, avšak některé členské státy uvedly, že takto široké přenesení pravomocí na Komisi v tomto ohledu by mohlo být ještě potřeba omezit.

e) **Vztah k jiným právním předpisům**

31. Přestože francouzské předsednictví během přípravného procesu vyvinulo značné úsilí s cílem zajistit soudržnost a součinnost navrhovaného aktu o umělé inteligenci s obecným legislativním rámcem EU, zejména se stávajícími požadavky stanovenými v obecném nařízení o ochraně osobních údajů, ve směrnici o prosazování práva a v novém legislativním rámci, je stále ještě potřeba provést další analýzu s cílem odstranit případné právní rozdíly, aby se minimalizovalo riziko nesouladu, zabránilo se právní nejistotě a zdvojování úsilí a usnadnilo se úsilí v oblasti provádění.

IV. ZÁVĚR

32. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby vzal tuto zprávu předsednictví o pokroku na vědomí s cílem předložit ji Radě pro dopravu, telekomunikace a energetiku (telekomunikace) na jejím zasedání dne 3. června 2022.
